

“Gyermekek és diákok hangja” projektnap

PirosLapNap - Diákok hangja

90 perces közösségi program az iskolai bántalmazás megelőzéséhez

Programgazda	8K Alapítvány - Kamaszfesztivál - PirosLap Program
Célcsoport	1-13. évfolyamos osztályközösségek
Időkeret	1 × 90 perc
Megvalósítás	osztálykeretben, pedagógus vezetésével
Kiemelt téma	közösségi biztonság, segítségkérés, segítségnyújtás, közös felelősség

1. A program rövid bemutatása

A PirosLapNap az iskolai bántalmazás megelőzéséhez kapcsolódó országos programnap. A 90 perces „Diákok hangja” közösségi programban a tanulók a saját osztályuk működéséből indulnak ki: arról beszélgetnek, milyen közösségben jó együtt lenni, mi segíti a biztonságérzetet, hogyan lehet segítséget kérni és adni, majd közös üzenetet és néhány konkrét vállalat fogalmaznak meg.

A program közös jelképe a piros lap. Az osztályok a foglalkozás során elkészítik a saját piros lapjukat, majd 11:00 órakor egyszerre emelik fel az iskolai bántalmazás ellen. A közös gesztus üzenete: a bántalmazás nem magánügy; észrevevesszük, ha valakit bántanak, és közösségként felelősek vagyunk azért, hogyan bánunk egymással.

A PirosLapNap a PirosLap Program része, amely 2023 óta kapcsol be iskolai osztályközösségeket az iskolai bántalmazás megelőzésébe. A program az elmúlt három tanévben több mint 200 település mintegy 300 iskolájához és több mint 20 000 diákhoz jutott el. A közös PirosLap-emelés mellett a résztvevő osztályok közösségfejlesztő foglalkozásokon dolgoznak, közös vállalatokat tesznek, a tanéves programban pedig saját közösségi kampányokat terveznek és valósítanak meg.

2. Célok és pedagógiai alapelvek

A program a bántalmazás témáját nem elszigetelt problémaként, hanem az osztályközösség mindennapi működéséhez kapcsolva dolgozza fel. A tanulók saját tapasztalataikból indulnak ki, meghallgatják egymást, közösen gondolkodnak és közösen döntenek arról, mire szeretnének jobban figyelni.

- a tanulók meg tudják fogalmazni, mitől érzik magukat elfogadva és biztonságban egy közösségben
- felismerjenek olyan helyzeteket, amelyekben valakinek segítségre lehet szüksége
- többféle, a saját biztonságukat is figyelembe vevő segítségnyújtási lehetőséget ismerjenek meg
- megtapasztalják, hogy a közösség működéséről alkotott véleményüknek helye és jelentősége van
- közös üzenetet és 2-3 megvalósítható vállalat fogalmazzanak meg az osztály hétköznapijaira

Fontos biztonsági elv: a foglalkozás nem konkrét bántalmazási ügyek osztály előtti kivizsgálására szolgál. A tanuló passzolhat, személyes történet megosztására senkit nem szabad felszólítani. Ha konkrét eset kerül elő, azt a pedagógus a foglalkozáson kívül, az intézmény gyermekvédelmi és jelzési rendje szerint kezeli.

3. A program menete

Idő	Szakasz	Tartalom
10:00-10:10	Milyen a mi osztályunk?	Ráhangelődés a saját közösségre: mi jó benne, mi nehéz, mikor érezzük magunkat biztonságban, és min lenne érdemes változtatni.
10:10-10:20	Milyen közösségben jó lenni?	A tanulók összegyűjtik, mitől lehet egy közösség elfogadó, támogató és biztonságos.
10:20-10:55	Mit tehetünk magunkért és egymásért?	Közös alkotás: elkészül a piros lap. Közben segítségkérésről, segítségnyújtásról, szemléltető lehetőségekről és a közös üzenetről beszélgetnek.
10:55-11:00	Felkészülés	A piros lap befejezése, felkészülés a közös emelésre.
11:00	Közös PirosLap-emelés	A résztvevő osztályok egyszerre emelik fel saját piros lapjukat az iskolai bántalmazás ellen.
11:00-11:30	Közös vállalások és lezárás	Az osztály 2-3 konkrét vállalást fogalmaz meg arról, mit tudnak a hétköznapiakban tenni egymásért.

4. Módszerek és munkaformák

A foglalkozás részvételi szemléletű. A pedagógus nem kész válaszokat közvetít, hanem biztonságos keretet teremt a közös gondolkodáshoz, segíti az eltérő vélemények megjelenését és az ötletek összegzését.

- irányított, nyitott kérdésekre épülő osztálybeszélgetés;
- egyéni gondolkodás, páros vagy kiscsoportos megbeszélés;
- közös ötletgyűjtés és rangsorolás;
- rajzos, írásos és alkotó feladatok;
- helyzetek és lehetséges cselekvési módok közös átgondolása;
- közös döntés és vállalás.

5. Életkori adaptáció

Évfolyam	Hangsúly	Javasolt forma
1-4.	Érzések, egyszerű hétköznapi helyzetek, segítséget adó felnőttek.	Rövid kérdések, rajz, mozgásos választás, kevesebb írás.
5-8.	Csoporthelyzetek, csúfolás, kihagyás, szemléltető döntések, online helyzetek.	Kiscsoportos ötletelés, rövid helyzetek, közös rangsorolás.
9-13.	Rejtettebb társas folyamatok, csoportnyomás, határjelzés, felelősség és segítségkérés.	Árnyaltabb példák, több nézőpont, önállóbb csoportmunka.

6. Szükséges eszközök és előkészítés

- nagy piros karton vagy papír és vastag filctollak
- tábla vagy nagy csomagolópapír az ötletek összegyűjtéséhez
- ragasztó vagy gyurmaragasztó a vállalások kihelyezéséhez
- a terem lehetőség szerinti olyan elrendezése, hogy a tanulók lássák egymást
- a pedagógus előzetes felkészülése a program menetéből és annak végiggondolása, kihez fordulhat az intézményben, ha érzékeny helyzet vagy segítségkérés merül fel

7. A program kézzelfogható eredménye

A foglalkozás végére minden osztály létrehoz egy saját, közösen megalkotott piros lapot, amelyre a tanulók közös gondolata, üzenete, rajza vagy jelképe kerülhet. Emellett 2-3 konkrét osztályvállalás születik. Ezek a program után is kint maradhatnak az osztályban, és a következő hetekben vissza lehet térni hozzájuk: mi működik már, és mire kell még figyelni.

A PirosLap-emelésről - az intézmény adatvédelmi szabályainak és a szükséges hozzájárulásoknak megfelelően - fotó vagy videó is készül, amit az osztályfőnök [IDE](#) tud feltölteni.

8. Kapcsolódás és folytathatóság

A PirosLapNap önálló, 90 perces programként is megvalósítható, ugyanakkor egy hosszabb közösségfejlesztési folyamat nyitánya is lehet. A [PirosLap Program](#) tanéves változatában az osztályok három egymásra épülő kihívásban folytathatják a munkát: először a saját osztályukban, majd az iskolán belül egy másik osztály felé, végül egy tágabb iskolai vagy helyi közösségben szerveznek kampányt, és munkájukat Kampánynaplóban dokumentálják.

9. Korábbi tapasztalatok és szakmai reflexió

A PirosLap Program több tanéves gyakorlati tapasztalatra épül. A korábbi megvalósítások azt mutatták, hogy a közös, látványos PirosLap-emelés erős belépési pont a témához, de önmagában nem elegendő: a bántalmazás megelőzéséhez a közösség működéséről, a segítségkérésről és a közös felelősségről folytatott beszélgetésre, valamint későbbi visszatérésre is szükség van.

[2025-ös PirosLapNap](#) – videó a közös PirosLap-emelésről

A 2026-os program ezért a korábbiaknál tudatosabban építi össze a közös szimbolikus cselekvést a 90 perces osztályszintű feldolgozással. Kiemelt szempont lett az életkori adaptálhatóság, a pedagógus számára egyértelmű biztonsági keretek megadása, valamint az, hogy a foglalkozás ne konkrét ügyek nyilvános feltárására, hanem a közösség működésére és a lehetséges cselekvési utakra koncentráljon.

10. Nyilvánosan elérhető szakmai anyag

A programhoz részletes, 21 oldalas módszertani útmutató készült, amely tartalmazza a pedagógiai hátteret, az iskolai bántalmazás felismerésének szempontjait, pedagógusi döntési útmutatót, a 90 perces foglalkozás részletes menetét, az életkori adaptációt és a kapcsolódó segédanyagokat.

Programoldal és letölthető felhívás: <https://kamaszfesztival.hu/diakok-hangja>